

Pretresno vece odbilo da dozvoli postavljenim braniocima da se povuku

Author: [IWPR](#)
[ICTY](#)

Pretresno vece koje sudi Milosevicu donelo je danas svoju dugo ocekivanu odluku o zahtevu postavljenih branilaca (Stivena Keja i Dzilijan Higinis) da se povuku iz slucaja time sto je taj zahtev odbilo. Vece je misljenja da odbijanje okrivljenog da komunicira ili daje instrukcije postavljenim braniocima ne moze biti razlog za njihovo povlacenje. Da jeste, vece ne bi moglo da postavi branioca bez saradnje okrivljenog i ne bi bilo nacina da se izvrsi naredba zalbenog veca. Zalbeno vece je 1.novembra 2004.godine odlucilo da je bilo ispravno to sto je pretresno vece postavilo branioca Slobodanu Milosevicu uprkos njegovom protivljenju, ali da se okrivljenom mora dozvoliti da svoju odbranu vodi u najvecoj meri.

Pretresno vece smatra da postavljeni branioci ne krse obaveze lojalnosti prema svom klijentu kada ga zastupaju uprkos odsustvu njegove saradnje i njegovom odbijanju da sa njima komunicira ili da im daje instrukcije. Od njih se zahteva da "deluju prema onome za sta smatraju da je najbolji interes okrivljenog... To je sve sto se moze razumno ocekivati od branilaca u ovakvim okolnostima". Vece je zakljucilo: "Drugacija odluka bila bi dozvola okrivljenom da onemoguci ispunjenje obaveze da se obezbedi pravicno sudjenje koju pretresno vece ima po Statutu". U svetlu ovog misljenja, vece je donelo odluku da "nije uspostavljen dobar osnov kojim bi se opravdalo povlacenje branilaca. Naprotiv, pretresno vece ostaje pri stavu da je prisustvo postavljenih branilaca od sustinskog znacaja za obezbedjivanje pravicnog i brzog postupka".

Pretresno vece se, takodje, nije slozilo ni sa Kejevom tvrdnjom da on sam moze prekinuti svoj angazman, ukazujući na clan 9 (B) Kodeksa MKSJ o ponasanju branilaca u delu da "branilac mora pokazati da otkazivanje punomocja (ili povlacenje iz postupka) moze biti postignuto bez negativnog efekta po interese branjenika, ili da za to postoje drugi relevantni razlozi". Minimum je, nastavio je sud, da bi postavljeni branilac bio obavezan da nastavi sa odbranom dok mu se ne nadje zamena. Vece nije dalje elaboriralo da li bi uopste razmotrilo takvu mogucnost.

Na kraju, vece je odlucilo da postavljeni branioci imaju da nastave da postupaju u skladu sa postavljenim modalitetima, izmenjenim od strane zalbenog veca. Drugim recima, da ostanu na raspolaganju ukoliko optuzeni iznenada promeni svoje misljenje i odluci da koristi njihove usluge ili, ukoliko se optuzeni razboli i ne moze da vrsi ispitivanje svedoka, a vece ih pozove da preuzmu odbranu. Vece je takodje sugerisalo da bi oni mozda mogli da pomognu Milosevicu u pisanju prigovora, sto bi, na primer, ukljucivalo da mu dostave sta mu je potrebno za zahtev sudu da sud uputi poziv svedocima (subpoena). Medjutim, ukoliko Milosevic postavljenim braniocima ne kaze sta je on do sada uradio da bi obezbedio prisustvo svedoka, oni nece imati dovoljno informacija da bi mogli da podnesu takav zahtev.

Iako je odluka pretresnog veca razumna u odredjenoj meri i pravno se moze braniti, ona mozda nece moci da resi buduće probleme. Takodje, ona stavlja Keja i Higinsovu u veoma tezak polozej. Odluka je razumna jer je, uzimajući u obzir trogodisnje iskustvo, lako predvidivo da obaveza suda da obezbedi pravican i brz postupak mozda nece biti ispunjena bez branioca koji bio spreman da preuzme odbranu kada se Milosevic razboli sledeci put. Kej je sudjenje pratio od pocetka, a Higinsova skoro isto toliko dugo. Ovo njih dvoje cinii jedinstvenim u smislu da poznaju njegov slucaj i da znaju kako da ga efikasno prezentuju bez daljnih instrukcija. To je takodje pravno dosledno. Sud ne sme dozvoliti okrivljenom opstruirenje postupka – u onoj meri u kojoj mora imati njegovu saradnju da bi mu sudili uopste. Ukoliko bi pretresno vece dozvolilo Keju i Higinsovoj da se povuku jer Milosevic odbija da saradjuje sa postavljenim braniocima, zavrsetak sudjenja kao i autoritet suda bili bi ugrozeni.

Medjutim, sud nije razmotrio verovatni scenario koji ce se odigrati ako se optuzeni razboli. Ukoliko on ne zeli da bilo ko preuzme ispitivanje svedoka – kako uporno izjavljuje – postoje svi razlozi da se veruje da ce njegovi svedoci odbiti da se pojave u sudnici, kao sto su to ranije i cinili. Iako sud moze poslati pozive

(subpoenas), za to treba vremena i nema garancija da ce vlade saradjivati, posebno ukoliko se radi o vladi Srbije i Crne Gore koja ima dugu istoriju nesaradnje sa tribunalom.

Dalje, tu je i pitanje da li se sudjenje moze nastaviti ukoliko je okrivljeni toliko bolestan da ne moze da se pojavi u sudnici. Statut MKSJ-a ne dozvoljava sudjenja u odsustvu. Moguce je da bi se situacija razlikovala ako bi se samo deo postupka sproveo bez prisustva okrivljenog. Dodatno, moze se tvrditi da je zalbeno vece anticipiralo ovakvu situaciju kada je donelo svoju odluku.

Bilo kako bilo, sledeci potez je na Keju i Higinsovoj – ili na Milosevicu.

Location: Balkans
Macedonia
Serbia
Kosovo

Topic: War crimes

Focus: Coalition for International Justice (CIJ) Trial Reports Archive (Bos-Hrv-Srp)

Source URL: <https://iwpr.net/sr/global-voices/pretresno-vece-odbilo-da-dozvoli-postavljenim>